

4.1 Lietuvos partizanų kūryba

Partizanas – priešo užnugaryje arba tam tikro režimo kontroliuojamoje teritorijoje savanoriškai veikiantis ginkluotos kovos dalyvis. Organizuotuose ginkluotuose dariniuose kovoja dėl savo tėvynės nepriklausomybės. Lietuvos partizanai – 1944–1953 m. vykdytos partizaninės kovos prieš Sovietų Sąjungos valdžią Lietuvoje dalyviai, aukoję gyvybes už Lietuvos laisvę. Šiandien apie laisvės kovotojų patirtį mums liudija jų išlikę dienoraščiai, dainos, eilėraščiai.

„Visuotinė lietuvių enciklopedija“

1. Pasvarstykite, kodėl žmogus kuria net ir itin sudėtingu, dramatišku laikotarpiu.

Iš kairės: Juozas Lukša-Mykolaitis, Viktoras Vitkauskas-Karijotas, Pranas Naujokas-Kietis, partizanas-desantininkas Benediktas Trumpys-Rytis ir partizanas desantininkas Klemensas Širvys-Sakalas. 1950 m. spalio. Okupacijų ir laisvės aukų muziejaus nuotrauka.

4.1 Lietuvos partizanų kūryba

2. Perskaitykite partizano Broniaus Krivicko eilėraštį ir atsakykite į klausimus.

Rudens melodija

Ruduo dūduot ir trimituot kas rytą
Pradėjo lūpom viesulų.
Ūkimą gūdų jo didingų dūdų
Ir riksmą trykiančių trimitų
Jau šaukia šakos ažuolų žilų.

– Žiūrėk! Regėk! Jau laikas paskutinis! –
Taip rėkia vėtra grodama:
– Jau žemėn purto savo didį turtą
Ruduo rudai raudonas ir auksinis...
Atūš, atūš tuoj iš žiemų žiema!..

Širdis jautri! Ją atdaryk!
Jon rinki Tu turtą rudenio kerų.
O giriom raudant, ir tą skaudžią skriaudą,
Ir kraują brolių kritusių atminki,
Ir sielvartą švelniųjų seserų...

Ir tvirtas būk! Vėl vieną žiemą žiauriai
Dievų valia tu pereit privalai!
Pro plieno speigą, mirčiai aplink laigant,
Turėsi nešti tu tą skaudžią taurę,
Kai skeldės stambūs, rambūs ažuolai.

Bronius Krivickas

4.1 Lietuvos partizanų kūryba

Klausimai

1. Keliais sakiniais pristatykite B. Krivicko biografiją. Informacijos ieškokite internetinėje svetainėje www.saltiniai.info.
2. Kokią temą nusako eilėraščio pavadinimas?
3. Apibūdinkite eilėraščio nuotaiką.
4. Raskite ir išrašykite eilėraštyje pavartotą įsmejinimą.
5. Kaip eilėraštyje vaizduojamas ruduo?
6. Apie kokį neišvengiamą likimą kalbama paskutiniame posme?
7. Pasvarstykite, ką simbolizuoja eilėraščio pabaigoje minima žiema.

Atsakymai

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

7.

4.1 (Įsi)vertinimas

3. Klasėje surenkite Broniaus Krivicko eilėraščių skaitymo popietę. Klausydami bendraklasių skaitomų eilėraščių užsirašykite patikusias mintis / eilutes.

